

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.6. Ridiculæ fuerunt horum Lycrymæ in obitu Lazari, sunt etiam eorum pœnitentium, qui hos imitantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

his: diuino illo & efficaci verbo suscitatis: vix anima tua vitam recepit: & ecce cogitas qua ratione nouis illam occidas sceleribus, & tuicidas iniquitatibus. Heu te nimis insulsum: an ergo illæ erant lacrymæ, quibus anima tua mortem sic amare prolequebaris: fictiuae fuerunt: *Præsentia indicant præsentia*. Quam probe te nouit Dauid, & quam eleganter tua descripsit proposita, tua promissa, tuas lacrymas & eulatum, Deo locutus verbis illis aliis explanatis: *In multitudine virtutis tua mentitur tibi inimici tui*. O Domine, te tuam prodente potentiam, & brachium tuum attollente, quos tibi centena imponent inimici tui mendacia: Occurrat vir nobilis vilissimo rustico grauius eum conuictis impetenti, pugno illum excipit, vel inficto vulnere pedibus suis prostermit: ilico totis votis exclamat & obtestatur. Heu Domine mi, peccatum meum agnosco, precor ignoscas. Domine seruus tuus sum ego perpetuus, me tibi semper habebis aduersissimum mancipium. Votis supplicantis annuit vir ille clarissimus, liberumque absoluit: & ecce grauiori in eum furore debacchatur. An nou ille tu, qui promissisti, & iurasti nunquam a te vllam ei irrogandam fore calumniam? illi te semper feruiturum? te penitere ex corde præteriti. Hoc animo spondit ille ementito formidine gladij quem in pectus suum cernebat esse demudatum.

Hoc inquit Psalmista, mille contingit peccatoribus. Deum offendis, in concubitu viuis effranis alienis ditelcis bonis, odio flagras in proximum & vindictæ cupidine: infligit tibi Deus colaphum infirmitatis, te in lectum prostermit, gladium tenuis in te directum, periculum tibi imminere, vereris ne tibi vitam iudex eripiat. O quales depromis protestationes, qua proposita: veniat Confessio: hodie volo sanctus euadere, hodie florere virtutibus. O Domine mi, si mihi pristinam restitueris valetudinem, quam tibi ex animo famulabor. Illud tibi retribuit, & quam primum illa gaudes, in pristina relaberis. Illico ad metentis recurris ædes, ilico ad ludos & tabernas, dico ad easdem murmurationes. Quid hoc amice? binam illæ tuæ lacrymæ? tua promissa? tua proposita? Deo, testatur sic Dauid, mentiris, brachij illius potentiam viresque reformidans. *Mæa quidem sententia, lacrymæ vocari possunt mendaces*.

Hoc ipsum egregie Deus per Oseam exposuit eo loco, quem supra explanauimus. Intuetur (nostro loquendi modo) quosdam Propheta peccatores, qui videbantur esse contriti, & petere remissionem, ingemiscere, flere, & spondere meliora. Ne credideris eis, inquit Dominus propheta: *Ego scio Ephraim, & Israel non est absconditus à me*. Ego noui eos vtiq; eorum creator, ego optimè noui vvas vineæ meæ. O Domine, quam amare sciet: O Domine, quam ex imo corde ingemiscunt, Domine, quam seriam promittunt vitæ cotreditione, Domine quam pie in genua procumbunt, vt cæcû vi rapere velle videantur: Hæc flocci facias omnia, ait Dominus: nihil etenim horum serio fit, nec mei gratia, nec me corde suo complectuntur nec pectore: quinimo cor eorum impudica possedit fornicatio: *Non dabant cogitationes suas, vt reuerterentur ad Deum suum: spiritus enim fornicationum in medio eorum*. Sed vnde constat hoc? qua ratione comprobabis? Modicum expecta, inquit Dominus, donec hinc egrediantur, parua temporis mora præteruolet, & ecce *Respondet arrogancia Israel in facie eius*.

III. Notate, velim, verbum *Respondet*. Sumitur enim Similitudo metaphora à febre tertiana Febris hæc virum arripit, exurit, deseruet, recedit, aduocat is medicum, ventrem purgatione euacuat, febris expellitur. Gaudet quam plurimum, iam sibi ex integro valere, congratulatur medico, noua renuntiat, cui medicus: ne te sanum atroges: mane etenim respondebit tibi, & alia forsan astuabis ardentiori. Pessimus ille humor se recepit, venis absconditus: videbis in illis late e morbum, in eo quod ilico noua tibi respondebit. Hoc Dominus ait. An placet o Propheta cernere eos minime esse sanatos & intus malum latere absconditum? Modicum expecta, confestim enim alia similis respondebit febris: nam statim in idem relabentur, hic ad amicæ suæ domum, ille ad tabernam, Isoriam, ille ad ventris ingluuiem, aliter ad murmurationes. Ex his teas examina lacrymas: discute vtrum veræ fuerint vel fictæ & ementitæ.

§. 6. *Ridicule fuerunt horum lacrymæ in obitu Lazari, sunt etiam eorum penitentium, qui hos imitantur.*

EXhibet Spiritus S. Egyptiorum planctum 10 & lacrymas, calque stultas vocat & execratorias: *Aliam sibi assumpserunt cogitationem Sap. 15, 6, inscientia*. Et merito: *Adhuc inter manus habentes lectum eorum deplorantes ad monumenta mortuorum, aliam sibi assumpserunt cogitationem inscientia: & quos rogantes præceperant, hos tanquam fugitios persequerantur*. Talis autem hic casus fuit: vt post alia duriora flagella Deus Egyptos, quia filiis P P P P P Israel

Psa. 65, 3.

II. Similitudo.

Israel egressum negabant ex Ægypto, tremenda illa puniit elade primogenitorum, ut quisque coram se mortuum lugeret filium suum solo iacentem, in sanguine suo volutatum, miseram suam plorate corerunt sortis, & iisdem lacrymis quibus eorum deshebant necem, Israelitas impensius rogant, ut ilico nulla interposita mora terminis suis excederent, & pacifici quamocius proficiscerentur. Hoc si Philoni Hebræo hanc narranti historiam, credimus animo faciebatur ita sincero, ut singuli eorum Hebræos accederent, illis persuaderent, instantes rogarent, ut confestim nedum de ciuitate, sed de tota regione Ægypti discederent: *Pro se quisque hortabatur populum, ut praeperere tota regione discederet.* Nedum illos lacrymis urgebant & scibus ut excederent, sed etiam supra modum instabant, ut illud festinato fieret, nulla interposita mora nec puncto quiddam aliud differrent tempus aut occasionem. Hoc significat aduerbium illud: *Præperere.* Censebant sibi vitæ periculum imminere, ac conservationem suam atque essentiam inde dependere si citius à se tales talemq; nationem propellerent: quæ mortis filis suis intolerat, eorumq; domos extrema torquebat aduersitate: quod si vel horam vnam extenderet, eorumq; damna sua & calamitates lument incrementum. *Vel unum diem horamque differre, longum ratis,* inquit Philo. Eiciunt Israelitas Ægypto, & in tantam mentis labuntur amentiam, ut ilico maiori studio conentur eos insequi, ut pristinae subiciantur seruituti. Nondum sibi lacrymas ex morte filiorum abstergerant, quibus Israelitas supplices deprecari fuerant, ut abirent, quando conamine laborarunt toto ut eos praterito iugo subicerent: *Assumunt sibi cogitationem insipientia.* O stultos & stultis stultiores. Si vestro iudicio perniciose vobis exiit societas Iudæorum cum per illos filios vestros Iugenis occisos, tantisque vos oppressit dolor & planctus, atque ea de causa eos à vobis omni diligentia expulistis, tanti mali, damniq; auctores: quo modo tam cito eos in domus vestras terrarumque reuocatis? Hec vos vidi lacrymis obtutis accessum illis suadentes, quos hodie video regressum eorum intendentes: vnde hoc? O iudicij inopes illi, & non minus plures ex illis qui inter nos volunt haberi sapientes.

II. Quis te videat, quando manifeste tibi patet malum & incommodum, quod peccatum animae contulit, etenim illum occidit, & fidei vitam abstulit, spem interemit, charitatem interfecit, amorem & tibi Deum eripuit, caelum illius & gratiam, addo & gloriam: quam effluis ploras lacrymis,

qua tunc tibi pectora percussis ex corde contristatus? Quis doloris sensus te affigit? Quam anxie curasti eum eliminare tanti damni auctorem? Quæ proposita de cetero non peccandi, talis amplius non aspiciendi, per eius plateas non transseundi; valeat in aeternum quæ mihi fuit lapis offensiois, & petra scandali: foras excedant facultates, quas furto diripi, & mihi cordis abstulere diuitias: insuper adhuc tibi lacrymas defluerit ex oculis, quando magna sollicitudine eadē studeas reuocare, quæ pluribus mœstus lacrymis expulisti. Quam ardentem tuam refusus vitæ vanitatem? Quam anxie iurasti quod dimissisti? Vah stultum te & amentem hoc erat quod amare urgebas, quod toto corde detestaberis:

Ni fallar hoc spectat Dauid exponens quod Deus illi dixerat, quinam essent illi, quibus suū impetraret beneuolus gratiam, & peccata misericors indulgeret: *Audiam quid loquatur in me Psa. 84. 9. Domini Deus.* Deus vult mihi loqui & ego diligenter auscultabo. Quid autem tibi dixit o Dauid? *Loquetur pacem in plebem suam, & super facies suos.* Et in eos qui conuertuntur ad cor. Multi Deus legunt Cæter, Genebrard. Felix & alij: *Et in eos promittit qui non reuertuntur ad stultitiam.* Hoc mihi lo-

quitur pacem electis suis promittit: sub non in pacis omnia bona comprehenduntur: quia cui aliquid deest, perfecti hinc habere non potest quietem. Et quinam sunt illi? Qui non reuertuntur ad stultitiam. Hoc Deum maxime cruciabat in populo suo, quod stultus esset hoc eum nomine Moyses compellat: *Popule stulte & insipienti.* In quo consistebat eorum insipientia? quod quotidie ad pristinam rediret amentiam. Tentabant, Deum, Deo dissidebant, adorabant idola, regressum in Ægyptum aedebantur & huc per praedicationem Moysi, siue territi Dei Bagellis, siue alleciti motique Dei misericordia, siue prodigiorum excellentia conuerti meliora sapiebant, plorabant, dabant operam penitentiae, ut quicumque illos videret, sibi persuaderet, eos nunquam ad pristinas relapsuros amentias: & vix illas deplorauerant, & confessi fuerant, & ilico ad eandē labebantur culpam insipientiam. Dei benignitati dissidebant, & regressum in Ægyptum cogitabant, vtilia cepe & illas carniū quibus renuntiauerant repeterent. O vacna cetera an ergo vobis ita bene sit in Ægypto? Tam parui consistit vos ex ea vindicare? sicine obitu estis seruituti Pharaonis? An ergo tam cito in eandem erga Deum reuertitis offensas? Hæc eorum erat damnanda stultitia, ad suas velle iterato redire stultitias hæc quoque in vobis agenda, & in pluribus carpenda peccato-

I. Ridicula lacrymarum.

Philo Hebr. Li. de vita Moysi.

II. Ridicula est multorum penitentia.

III. Quibus pacē.

peccatoribus, qui confessim: *Conuertuntur ad stultitiam.* Ad eandem viam rationem, ad eundem cum priore statum execrandum. Non vobis pax seruatur Dei, sed electis vere poenitentibus, qui non conuertuntur ad stultitiam.

Ex prædictis iam capimus discernimen, quod interpretari D. Grego. Spiritus S. statuit inter viam iustorum & impiorum, quos stultos insimulat: *Ipsi iusti recta est, rectus collis ad ambulandum.* Eccl. 31. 5. Via peccatorum circularis est: *Præcordia fatui quasi rota carri, & quasi axis versantis cogitatus illius.*

Ps. 119. - Dauid autem expresse hoc denotat: *In circuitu impij ambulanti.* Nec his dissentit Iob. Involuntæ sunt semitæ gressuum eorum, vt expedit D. Grego. quod dicitur esse discrimen inter eum, qui recta graditur via, & cum qui circulem ingreditur.

Discrimen Quod ille quanto magis progreditur, tanto se inter iustorum & termino à quo processit, separetur, ilico tamen ad eundem ingreditur, sicut rota carri, & illud quod inuoluitur, & cum quod inuoluitur, in semetipsum replicatur. Viam attende, & honorum poenitentiam, viam rectam: etenim de peccatis egrediuntur sic vt nunquam ab illa reuertantur, & quanto progrediuntur vterius, tanto ab illo elongantur amplius ea derelictantur, fugiunt, & reformidant. O quam recta semita

D. Petri: de loco peccati discedentis: *Egressus foras, hanc semper insecutus est, tantumque ab eo se elongans, vt penitus illud non videret amplius.* Quam rectam ingreditur viam D. Paulus, vt nec semel retro caput reflectat, sed semper coram facie sua celer ambulet: *Ad ea quæ sunt priora extorsitens missum ad brauium superna vocationis.*

Quam recta via Magdalene tot lacrymis, tali poenitentia, vt nedum ad peccatum non remearit, sed in tantum ab eo discesserit, vt non quiescit, donec diuina sibi assistente gratia ad Seraphim usque penetrarit. Hæc illa poenitentia quam poenitentia præco Baptista exigebat, Isaiæ verba prothetate assumens: *Rectus facite in solitudine semitas Dei nostri.* Viam scelerate rectam, vt te protinus ab omni peccato semoueas, idque in tantum, vt canere liceat cum Psalmista: *Quantum distat ortus ab occidentis, longo fecit à notis iniquitates nostras.*

Hoc D. Paul. statuit, vt vera poenitentia indiciam: *Qua secundum Deum tristitia est poenitentiam in salutem stabilem operatur.* Lacrymas requiro non mobiles, sed stables & firmas, quæ statim caput non reflectant, aut quas ventus flatus esse stabili abstergat tenuissimus, sed similes, sicut Davidicis, & quales volebat Hieremias: *Deduc quasi torrentes nostras.*

Hoc D. Paul. statuit, vt vera poenitentia indiciam: *Qua secundum Deum tristitia est poenitentiam in salutem stabilem operatur.* Lacrymas requiro non mobiles, sed stables & firmas, quæ statim caput non reflectant, aut quas ventus flatus esse stabili abstergat tenuissimus, sed similes, sicut Davidicis, & quales volebat Hieremias: *Deduc quasi torrentes nostras.*

tem lacrymas per diem & noctem non des requiem tibi, neque taceat pupilla oculi tui. Dolor sit oportet stabilis & perpetuus, qualis erat D. Pauli. *Est Isai. 38. 15. Continuus dolor cordi meo. Quali lugebat Rex Eze. Pro. 18. 14. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anima mea.* Timor requiritur & uemor constans & solidus de offensa Dei, quo timer ille, quem Spiritus sanctus beatum canonicat: *Beatus vir qui semper est pauidus.* Attamen fatuus peccator: *Assumit sibi inscientia genus, viam ingreditur circulem, suntque eius intima: Sicut rota carri, Erigit se tota festinanter & luto per quod incedit, & vix in alium subit, cum eadem volubili celeritate ad ima reflectitur, & illam quam prius notabas luto fugere, statim aduerter in idem decurrentem, sicut illi rationis impotes: Quos rogantes perocerant, hos tanquam fugitinos persequuntur.*

Talis est multorum poenitentia: vix enim ab immundo concubitu strato surrexerunt, ilico ad idem reuertuntur: peruersum non abnegarunt contractum, & confessum illum recipiunt, canes ad vomitum. O quam egregie Deus illos inuenit apud Hieremiam: *Attenti & auscultauit, nullus est qui agat poenitentiam super peccato suo.* Sedulo mentisque attenta considerauit, & qui synchero animo de peccatis suis doleat, neminem inuenio. Quid hoc ergo Domine mi, an non facis multos pedibus cernis aduolucos Confessarij? Opplentur sedes Confessionales viris ac mulieribus; nullum effulget festum, quin cateruatum irruiant prestantque Confessarios: plures video penitentes, & delicta plangentes, imo pedibus meis quotidie occurrunt, quomodo verum est, à te videri neminem? Dicta confititio, respondet Deus: *quia Omnes conuersi sunt ad cursum suum, quasi equus impetu vadens ad prolium.* Non diffiteor multos poenitentia tamen à suscipere, peccato valedicere, sed ilico amplectuntur. Conuersi sunt, & ardentiori illud animo resumunt, quam omiserant, quasi equus indomitus, quæ nec frænum cohibet, nec selloris vis continet, nec spectatum clamores à cursu remorantur. An ergo ea de causa illuc egressus es? Ad hoc peccato renuisti? O peruelles an idcirco Lazari mortem iuxistis, vt eandem ilico illi inferre cogitaris? est autem seruos & animus, quo tantum molimini facinus, multo vehementior, quam quo mortem eius deplanxistis.

VI. Quorundam inconstantia.

III. r. 8. c.